

GASUM-KONSERNIN TILINPÄÄTÖSTIEDOTE 1.1.-31.12.2014

Puhtaasti luonnonkaasulla

KÄYTTÖ

SIIRTO JA JAKELU

TUOTANTO, HANKINTA JA MYYNTI

MUUTOSTEN VUOSI KAASUMARKKINOILLA

KESKEISTÄ VUONNA 2014

- Liikevaihto 1 079 milj. euroa (2013: 1 150 milj. euroa)
- Maakaasun myynti 29 TWh, (2013: 33 TWh)
- Liikevoitto 5,1 miljoonaa euroa (2013: 41 milj. euroa)

GASUMIN TOIMITUSJOHTAJA JOHANNA LAMMINEN KOMMENTOI VUOTTA 2014

"Vaikka maakaasun myyntivolyymit ja sen myötä konsernin liikevaihto laskivat edellisvuoteen verrattuna, kehitimme vuoden 2014 aikana toimintaamme ja käynnistimme merkittävän määrän kehityshankkeita.

LNG-liiketoimintamme merkitys kasvoi Skangass-yrityskaupan myötä ja biokaasuliiketoiminta sai useita uusia asiakkuuksia. Veimme vuoden aikana päätökseen sisäisen tekniikan ja kunnossapidon toiminnan kehityshankkeen. Uusi strategiamme, "Kestävästi kohti Pohjoismaista kaasuekosysteemiä", sai hyvän sysäyksen jo loppuvuoden 2014 aikana.

Konsernin tulos oli heikko, vuoden aikana kirjassimme alas taseemme keskeneräisistä eristä kaiken kaikkiaan 10 miljoonaa euroa hankintoja. Tulostamme rasitti myös hyödykejohdan-
naisten käyvän arvon muutokset, nettona 13 miljoonaa euroa, joiden osalta emme sovel-
la suojauslaskentaa.

Alkuvuoden 2015 tärkeimpiä asioita ovat kaasun hintakilpailukyvyyn palauttaminen sekä Gasumin ehdottaman uuden energiaveromallin esittely päättäjille."

GASUM-KONSERNI

Konserniviestintä

LISÄTIETOJA:

Johanna Lamminen
toimitusjohtaja
puh. 020 44 78602
etunimi.sukunimi(a)gasum.fi

GASUM LYHYESTI

Gasum on suomalainen luonnonkaasujen osaaja. Yhtiö tuo Suomeen maakaasua, siirtää ja toimittaa sitä energiantuotantoon, teollisuudelle, kotitalouksille ja liikenteelle. Gasum kehittää aktiivisesti suomalaista biokaasualaa. Yhtiö on Suomen johtava biokaasun ja nesteytetyn maakaasun tarjoaja. Gasum käynnisti useita selvityksiä biokaasun tuotannon kehittämiseksi ja nesteytetyn maakaasun (LNG) hyödyntämiseksi Itämeren laivaliikenteen polttoaineena. Gasum ilmoitti helmikuussa 2014 ostavansa enemmistön norjalaisen Skangassin LNG-jakeliiketoiminnoista. Kauppa saatettiin päätökseen toukokuussa 2014. Yhtiössä työskentelee reilut 300 henkeä, Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa.

Puhtaasti luonnonkaasulla - www.gasum.fi

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Maakaasulla on puhtaimpana fossiilisena polttoaineena kasvava merkitys maailman ja Euroopan energiamaarkkinoilla. Erityisesti maakaasun kulutus kasvaa Aasiassa ja Lähi-Idässä, mutta IEA:n World Energy Outlook-julkaisun mukaan kaasun kulutus kasvaa myös Euroopassa. Maakaasun etuina nähdään muita fossiilisia polttoaineita merkittävästi alhaisempien hiilidioksidipäästöjen lisäksi myös sen olemattomat hiukaspäästöt sekä huomattavasti alhaisemmat typenoksidien päästöt, joilla on suuri merkitys paikalliseen ilmanlaatuun varsinkin kaupunkimaisilla alueilla.

Euroopan oman maakaasun tuotannon laskiessa vaihtoehtoisten hankintalähteiden merkitys kasvaa lähitulevaisuudessa huomattavasti. Eurooppaan on rakenteilla kuusi uutta nesteytetyn maakaasun (LNG) tuontiterminaalia 20 jo toiminnassa olevan lisäksi. Yhteensä terminaalien kapasiteetti kattaa jo yli kolmanneksen Euroopan maakaasun kulutuksesta, minkä vuoksi LNG:n maailmanmarkkinahinnan muutokset heijastuvat jatkossa myös Keski-Euroopan kaasun markkinapaikkojen hinnoitteluun. Satunnaisia SPOT-eriä lukuun ottamatta nesteytetty maakaasu ei kuitenkaan ole hinnaltaan kilpailukykyistä putkikaasuun verrattuna, mutta SPOT-erien lisääntyvä tuonti aiheuttanee aikaisempaa enemmän volatilitteettia Keski-Euroopan markkinahinnoissa.

Suomen hallituksen lokakuussa julkistamassa kansallisessa Energia- ja ilmastotiekartassa 2050 pidetään tärkeänä turvata kaasun asema osana suomalaista energiapalettia siltana kohti vähäpäästöisempiä teknologioita. Maakaasun käyttöä puoltaa sen soveltuminen moniin tarkoituksiin sekä olemassa olevan kaasuinfraktuurin säilyttäminen biokaasun ja biopohjaisen synteettisen maakaasun siirrolle ja käytölle. Kaasun etuna nähdään olemassa oleva infrastruktuuri, kaasun monikäyttöisyys ja sen pienemmät päästöt kivihiiileen ja öljyyn verrattuna.

Maakaasun kulutus on viimeisen neljän vuoden aikana laskenut Suomessa merkittävästi. Kulutuksen laskuun ovat vaikuttaneet kaasun hintakilpailukyky vaihtoehtoihin polttoaineisiin verrattuna sekä putkikaasuverkoston alueella tapahtunut teollisuuden ja energiatuotannon rakennemuutos. Kaasun kilpailukykyä on heikentänyt myös vaiheittain vuosina 2011, 2013 ja 2015 toteutettu veronkorotus, joka on heikentänyt ensisijaisesti maakaasun kilpailukykyä kivihiiileen nähden. Vuoden 2015 alusta voimaantulleet veromuutokset heikentävät maakaasun kilpailukykyä yhdistetyssä sähkön- ja lämmöntuotannossa edelleen. Ilmastollisesti vuosi 2014 oli Suomen mittauksien toiseksi lämpimä, mikä yhdessä talouden heikon kehityksen kanssa näkyi myös maakaasun vuosikulutuksessa. Maakaasun suhteellista kilpailukykyä yhdistetyssä sähkön- ja lämmöntuotannossa heikensi myös pohjoismaisilla sähkömarkkinoilla ja päästökaupassa jo pidempään vallinnut alhainen hintasuhdanne.

Hintakilpailukykyyn on vaikuttanut myös kaasun hankintahinta. Maakaasun hintakehitys oli varsin vakaata aina syyskuuhun 2014 asti, minkä jälkeen raakaöljyn maailmanmarkkinahinnan vetämänä maakaasun energiahinta kääntyi loppuvuotta kohti kiihtyvään laskuun. Tämän, myös maakaasun osalta jopa historiallisen jyräksi muodostuneen hintatason muutoksen on ennustettu laskevan maakaasun energiahintaa vähintään kesään 2015 asti. Vuosikeskihinnalla mitattuna maakaasun energiahinta laski noin 6 prosenttia (noin 2 euroa/MWh) vuoteen 2013 verrattuna ja vuoden 2015 aikana maakaasun energiahinnan on ennustettu jatkavan laskuaan vielä yli 30 %.

Nesteytetyn maakaasun (LNG) markkinat ovat Pohjoismaissa voimakkaassa kehitysvaiheessa. Teollisuus etsii kustannustehokkaita ja ympäristöystävällisempiä vaihtoehtoja öljyn ja nestekaasun käytölle ja vuonna 2015 voimaantulevat uudet rikkidioksidipäästösäädökset tulevat lisäämään meriliikenteen tarvetta puhtaammille polttoaineille. Useat toimijat kehittävät hankkeita parantaakseen LNG:n saatavuutta eri puolilla Pohjoismaita. Suomessa Työ- ja elinkeinoministeriö myönsi vuonna 2014 yhteensä 90 miljoonaa euroa tukea neljälle LNG-terminaalihankkeelle, joista investointipäätökset tehtiin vuoden 2014 aikana Poriin ja Tornioon rakennettavista terminaaleista. Gasumista muodostui pohjoismaisen LNG-markkinan merkittävin toimija, kun se osti 51 % norjalaisesta Skangass AS:stä.

Vaihtoehtoisten liikennepolttoaineiden infrastruktuuri-direktiivi julkaistiin lokakuussa. Se edellyttää tankkausverkoston luomista 2020-luvulla kaikkiin jäsenmaihiin myös metaanille, jota voidaan liikenteessä käyttää joko paineistetuna (CNG) tai nesteytettyinä (LNG). Paineistetun metaanin jakeluverkoston laajentaminen kattamaan myös maakaasun siirtoputkiverkoston ulkopuolisille alueille luo erinomaiset edellytykset maakaasukäyttöisten henkilö- ja jakeluautojen merkittävälle kasvulle Suomessa ja sitä kautta puhtaimman liikennepolttoaineen biokaasun käytön kasvulle. Kaikilla Suomen nykyisillä jakeluasemilla on jo tarjolla biokaasua. Nesteytettyä maakaasua käytetään liikenteessä lähinnä raskaassa liikenteessä ja ensimmäinen LNG-käyttöinen rekka otettiin Suomessa käyttöön vuonna 2014.

LIKEVAIHTO JA TALOUDELLINEN KEHITYS

Gasum -konsernin tilikauden liikevaihto 1.1.–31.12.2014 oli 1 079 miljoonaa euroa (2013: 1 150 milj. euroa vuonna 2013). Liikevoitto oli 5,1 miljoonaa euroa (40,5 milj. euroa vuonna 2013), eli 0,5 prosenttia liikevaihdosta.

Liikevaihdon laskun taustalla oli maakaasun myyntivolyymin ja hinnan lasku verrattuna edelliseen vuoteen. Liikevoittoa heikensi maakaasun volyymilaskun mukana menetetyt myyntikatteen lisäksi myös tarkastelujakson aikana tehdyt alaskirjaukset liittyen mm. siirtoputkiverkoston länsiläajennuksen valmisteleviin töihin (alaskirjaus oli 8,0 milj. euroa) sekä asiakkaille kiinteällä hintatekijällä myydyn maakaasun myyntikatteen suojaukseen tehtyjen johdannaisopimusten käyvän arvon lasku öljyn hinnan romahdettua loppuvuonna. Johdannaisopimusten käyvän arvon muutos oli nettona 12,8 miljoonaa euroa. Konsernissa ei sovelleta suojauslaskentaa.

Katsauskaudella Gasum -konsernin oman pääoman tuotto oli -1,1 % (2013: 8,9 %).

TASE, RAHOITUS JA KASSAVIRTA

Konsernin taseen loppusumma 31.12.2014 oli 1 621 miljoonaa euroa (823 milj. euroa). Taseen kasvu johtuu Skangass yrityshankinnasta sekä siihen liittyvän nesteytyslaitoksen yhdistelystä konserniin. Konsernin omavaraisuusaste oli 28 prosenttia (2013: 52 %).

Konsernin ja emoyhtiön taseen vaihto-omaisuuteen sisältyy 189 miljoonaa euron ennakkomaksu ns. ”Take-or-Pay”-kaasusta (2013: 82,7 milj. euroa). Nämä maksut ovat kertyneet vuosilta 2009–2014, jolloin Gasumin maakaasun ostot Gazprom Exportilta ovat ajoittain alittaneet osapuolten välisen pitkäaikaisen hankintasopimuksen mukaisen vuosittaisen vähimmäishankinnan. Gasumilla on rajoittamaton oikeus käyttää ennakkoon maksettu kaasu tulevina vuosina.

Konsernin liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja oli 63 miljoonaa euroa (2013: 100 milj. euroa).

Konsernin rahavarat 31.12.2014 olivat yhteensä 90 miljoonaa euroa (2013: 5,5 milj. euroa). Konsernilla oli rahalaitoslainoja 320 miljoonaa euroa (2013: 164 milj. euroa), joista pitkäaikaisia lainoja 305 miljoonaa euroa (93 milj. euroa) ja vastaavasti lyhytaikaisia lainoja 14 miljoonaa euroa (71 milj. euroa). Konsernin lyhytaikaisissa lainoissa 31.12.2014 oli myös 100 miljoonalla eurolla yritystodistuksia. Lainojen kasvu johtui pääosin Skangass -yrityskaupan rahoittamiseksi nostetusta lainasta.

Taseen muut pitkäaikaiset velat 323 miljoonaa euroa koostuvat pääasiassa Skangass -järjestelyyn liittyvistä lunastusoptioista ja – velvoitteista sekä rahoitusleasing -järjestelyyn liittyvistä veloista.

INVESTOINNIT

Gasum -konsernin investoinnit käyttömaisuuteen vuonna 2014 olivat yhteensä 50 miljoonaa euroa (21,6 milj. euroa). Investoinneista suurin osa kohdistui LNG -terminaalien rakentamiseen, minkä lisäksi Gasum investoi maakaasun siirto- ja jakeluverkostojen kehittämiseen ja ylläpitoon, biokaasuliiketoimintaan sekä liikenteen jakeluverkoston laajentamiseen.

LIKETOIMINNAN KEHITYS VUONNA 2014

Maakaasun myynti Suomessa oli 29,3 TWh vuonna 2014 (2013: 33,2 TWh). Alemman volyymin vuoksi myös maakaasun tukkumyynnin ja siirron liikevaihto jäi merkittävästi edellistä vuotta alhaisemmaksi. Maakaasun myynti laski erityisesti yhdistetyssä sähkön- ja lämmöntuotannossa, jossa maakaasun käyttöä korvattiin ennen kaikkea kivihiilellä.

Alkuvuoden vakaa hintakehitys vaihtui syyskuussa öljyn maailmanmarkkinahinnan rajuun laskuun, joka heijastui myös maakaasun hankinta- ja myyntihintoihin. Hintojen laskiessa aikaisempaa useammat asiakkaat tarttuivat myös Gasumin tarjoamaan mahdollisuuteen kiinnittää maakaasun tukkuhintatariffin öljyindeksi. Gasum suojaasi asiakkaiden kiinnittämällä hintaindeksillä tapahtuvan myynnin ostamalla hyödykejohdannaismarkkinoilta vastaavat suojaustuotteet öljyindeksin muutoksille. Näiden johdannaisten osalta konserni ei tee suojauslaskentaa ja negatiivinen arvomuutos öljyn hinnan laskettua edelleen kiinnityshetken jälkeen on kirjattu yhtiön tuloslaskelmaan tappiona.

Paikallisjakeluliiketoiminnan volyymit laskivat hieman lähinnä lämpimän sään vuoksi, muiden toimintojen volyymien säilyessä ennallaan. Yhteensä maakaasun siirto jakeluverkostossa oli 50,6 miljoonaa kuutiometriä (51,1 Mm³ vuonna 2013). Uusia asiakkaita kytkettiin jakeluverkkoihin Länsi-Uudellamaalla kun taas Kotkan alueella joitakin asiakkaita siirtyi maakaasuverkosta kaukolämmön tai maalämmön käyttöön.

Gasumin biokaasun tuotannon kapasiteetti kasvoi merkittävästi loppuvuonna 2014, kun Lahden Kujalassa avattiin uusi 50 GWh:n vuosituotantoon yltävä laitos. Verkkoon syötetyn biokaasun määrä vuonna 2014 oli yhteensä 33 877 MWh. Biokaasua syötettiin verkkoon Kouvolan Mäkikylästä, Espoon Suomenojan jätevedenpuhdistamolta sekä marraskuusta lähtien myös Lahdesta. Biokaasua myytiin liikennekäyttöön Gasumin 18 julkiselta tankkausasemalta, joilla biokaasun osuus nousi 40 prosentin tasolle. Biokaasun myynti aloitettiin myös muihin luonnonkaasun käyttökohteisiin, kuten erilaisiin teollisiin käyttökohteisiin, kiinteistöjen lämmitykseen ja kotitalouksiin.

Gasum on Suomessa maakaasumarkkinalain mukainen siirtoverkon verkonhaltija, jolla on verkoston ylläpito- ja kehittämisvelvoite. Energiavirasto (EV) valvoo Gasumin toimintaa ja hinnoittelun kohtuullisuutta. Maakaasun siirtotuotot vuonna 2014 alittivat sallitun tuoton, kuten joka vuosi kuluvalle valvontajaksolla joka päättyy 2015. Gasum ei ole korottanut siirtotariffia, jotta kaasun kilpailukyky ei heikkenisi. Maakaasun toimitusvarmuus oli erinomainen vuonna 2014, eikä siirtoverkossa ollut yhtään suunnittelema- tonta toimituskatkoa.

Maakaasun siirtoverkoston kokonaispituus oli vuoden 2014 lopussa 1 287 kilometriä. Verkostoon ei vuonna 2014 liitetty uusia putkilinjakokonaisuuksia. Turun Seudun Energiantuotanto Oy:n päätettyä monipolttoainevoimalaitoksen rakentamisesta Gasum luopui länsirannikolle suunnitellun putkilaajennuksen lunastusluvista. Samalla kirjattiin alas putkilaajennuksen suunnittelu- ja valmistelutöitä.

Loppuvuodesta Gasum jätti yhdessä virolaisen siirto- verkko-operaattori EG Vörguteenuksen kanssa yhteisen hakemuksen Suomen ja Viron välisen Balticconnector-yhdys- putkihankkeen suunnittelu- ja selvitystyön jatkamisesta. Yhdysputken toteuttaminen edellyttää kuitenkin markkinoiden kehittymistä sekä muiden kaasuinfraktuurihankkeiden kehittämistä Baltiassa, eikä investointipäätöstä voida tehdä ennen kuin näiden hankkeiden toteutumisesta on varmuus.

Gasumin tytäryhtiön Kaasupörssi Oy:n vuosivaihdoksi muodostui 1891 GWh (2013: 2 035 GWh), joka vastasi 6,4 prosenttia osuutta koko maakaasun käytöstä Suomessa.

Gasum sai toukokuussa päätökseen kaupan, jolla se hankki 51 % tuolloin Norjassa ja Ruotsissa toimineesta Skangass AS:stä ja siirsi myös Suomen LNG-liiketoimintansa osaksi Skangass-konsernia. Skangass-alakonsernille vuosi 2014 oli voimakkaan kasvun aikaa ja sen LNG-toimitusten kokonaisvo- lyymit nousivat 284 000 tonniin.

LNG:n toimitukset Lysekiliin Göteborgin pohjoispuolelle rakennetusta LNG-terminaalista Preemin öljynjalostamolle alkoivat kesällä. Myöhemmin syksyllä terminaalista aloitettiin toimitukset myös muille läheisille teollisuuslaitoksille sekä SSAB:lle Borlängeen. Norjassa toimitukset Rockwoolin eristetehtaalle aloitettiin kesäkuussa. Heinäkuussa Suomen Rajavartiolaitos otti käyttöön Suomen toisen suuren LNG-käyttöisen aluksen, ulkoviolaiva Turvan.

Alkuvuodesta Gasum päätti että Suomen ensimmäisen LNG-terminaalin sijoituspaikaksi tulisi Pori. Työ- ja elinkein- oministeriön myönnettyä hankkeelle investointituen, Skangass Oy teki investointipäätöksen terminaalien rakentamisesta syyskuussa. Terminaalien odotetaan valmistuvan alkusyksystä 2016. Porin terminaalien ensimmäinen kaasun toimitusso- pimus allekirjoitettiin Huntsman Pigments Oy:n kanssa (aiemmin Sachtleben Pigments Oy) kanssa. Joulukuussa Skangassin yhteisyritys Manga LNG teki myös investointipää- töksen LNG- terminaalien rakentamisesta Tornioon.

Pääosa Skangassin myymästä LNG:stä nesteytetään Norjan Risavikassa, jossa sijaitsevan nesteytyslaitoksen koko kapasiteetin Skangass on varannut itselleen pitkällä valmistussopimuksella. Skangass solmi myös ENI:n kanssa kaksivuotisen toimitussopimuksen. LNG:n kuljetuksia varten Skangassilla on käytössään kaksi laivaa pitkäaikaisella aikarahaussopimuksella.

Gasum ja virolainen energia-yhtiö AS Alexela Energia ovat EU-komission pyynnöstä tehneet selvityksen yhteistyö- malleista alueelliselle eli Suomea ja Baltiaa palvelevalle

LNG-terminaalille. Selvityksessä ei löydetty liiketaloudellisesti kannattavaa yhteistyömallia EU-komission indikoimalla tukitasolla. Gasum jatkaa terminaalihankkeen kehittämistä muuttuneessa tilanteessa tavoitteena parantaa LNG:n saavuutta asiakkaille Etelä-Suomessa. Hankkeen toteutumisen edellytyksenä on, että kaasumarkkinat kehittyvät Itämeren alueella ja että se on liiketaloudellisesti kannattava.

Osana Gasumin strategiaa keskittyä kaasumarkkinoiden kehittämiseen Suomessa ja Pohjoismaissa, Gasum Energiapalvelut Oy myi syyskuussa Viron liiketoimintansa Gasum Eesti AS:n Alexela-konserniin kuuluvalla AS Alexela Energialle.

YMPÄRISTÖ JA TURVALLISUUS

Gasumin sertifioitu toimintajärjestelmä pitää sisällään laatu-, ympäristö- ja turvallisuusjohtamisjärjestelmät, ja se noudattaa ISO 9001:2008, ISO 14001: 2004 ja OHSAS 18001:2007 standardeja. Toimintajärjestelmän vaatimuksenmukaisuutta seurataan vuosittain sekä yhtiön sisäisillä että ulkoisen toimijan suorittamilla arvioinneilla.

Merkittävimmät ympäristövaikutukset Gasumin Suomen toiminnassa syntyvät kompressoreiden käytöstä ja putkien rakentamisesta. Osa maakaasun siirrossa tarvittavista kompressoriasemista kuuluu päästökaupan piiriin.

Typenoksidipäästöjen pienentäminen tapahtuu valitsemalla käyttöön ne kompressorisyksiköt, joissa on käytetty matalapäästöistä polttotekniikkaa. Hiilidioksidipäästöjen minimointi tapahtuu säästämällä kompressoriasemien polttokaasua. Rakentamisen ympäristövaikutuksia vähennetään mm. uusilla rakentamistekniikoilla ja perusteellisilla ympäristövaikutusten ennakoarvioinneilla.

Gasum ei saavuttanut tavoitteitaan työturvallisuuden osalta vuonna 2014. Työtapaturmia sattui 13 kpl, joista 5 johti vähintään yhden päivän sairaalomaan.

Osana ilmastonmuutoksen hillitsemiseen liittyvää toimintaansa Gasum liittyi suomalaisten kärkiyritysten perustamaan Climate Leadership Counciliin, jossa ovat Gasumin lisäksi mukana Sitra, Caverion, Fortum, KONE, Neste Oil, Outotec ja ST1. Yhdistyksen tarkoituksena on vaikuttaa Suomen elinkeinoelämän ja tutkimusorganisaatioiden yleiseen kilpailukyvyyn ja valmiuteen vastata ilmastonmuutoksen ja luonnonvarojen riittävyyden tuomiin uhkiin sekä kykyyn hyödyntää näiden synnyttämiä liiketoimintamahdollisuuksia. Yhdistyksen perusajatus on, että kannattava ja kestävä liiketoiminta on tehokkain keino vastata globaaleihin ilmastohaasteisiin.

TUTKIMUS- JA KEHITYSHANKKEET

Gasumin tutkimus- ja kehitystoimintaa on kytketty osaksi CLEEN Oy:n tutkimusohjelmia, mutta Gasum on aktiivinen myös muissa tutkimuskonsortioissa, kuten 2014 käynnistyneessä Neo-Carbon Energy -hankkeessa. Neo Carbon Energy on poikkitieteellinen tutkimushanke, jonka tavoitteena on luoda niin kutsuttu Plan B, jolla päästäisiin päästöttömään energiajärjestelmään ilman ydinvoimaa ja hiilidioksidin talteenottoa. CLEEN Oy:n MMEA tutkimusohjelmassa Gasum on ollut mukana kehittämässä LNG -arvoketjujen elinkaarilaskentaa. BEST – tutkimusohjelmassa yrityspartnerit ovat yhdessä identifioineet tulevaisuuden bioenergiatutkimuksen kohdealueita. Yksi yhtiön uusista T&K -avauksista on tutkimus liittyen Power-to-Gas -teknologiaan ja panostuksia siihen on jatkettu.

Gasum julkisti loppuvuodesta toisen Hyvän Ilman Lintu-innovaatiokilpailun, jossa etsitään ideoita eri aloilta luonnonkaasun maantieliikennekäyttöön. Kilpailun pääpal-

kinto on 100 000 euroa ja voittaja julkistetaan kesäkuussa 2015. Gasumin pitkäjänteinen työ biokaasuliiketoiminnan kehittämisessä sai tunnustuksen, kun biokaasukonseptin kehittäminen valittiin ehdolle Vuoden Energiateko-tunnustuksen saajaksi Tekniikka & talous-lehden kilpailussa.

Tekniikan edistämisiäitiön (TES) hallinnoimasta Gasumin kaasurahastosta jaettiin vuonna 2014 10 apurahaa, arvoltaan 95 500 euroa.

HENKILÖSTÖ

Gasum-konsernin henkilöstömäärä kasvoi vuonna 2014 varsinkin Skangass-yrityskaupan myötä. Vuoden lopussa konsernin palveluksessa oli yhteensä 315 henkeä, joista 275 Suomessa. Gasum-konsernin palveluksessa oli vuonna 2014 keskimäärin 281 henkilöä, joista Gasum Oy:n palveluksessa oli keskimäärin 127 henkilöä. Henkilöstömäärältään suurimman tytäryhtiön Gasum Tekniikka Oy:n palveluksessa oli 120 henkilöä ja Skangass-alakonsernin palveluksessa 43 henkilöä.

Gasum-konsernissa oli vuonna 2014 käytössä koko henkilöstöä koskeva tulos- ja voittopalkkiojärjestelmä sekä konsernin avainhenkilöille sovellettu pitkän tähtäyksen palkitsemisjärjestelmä. Palkitsemisjärjestelmät noudattavat valtion omistajaohjauksen antamia ohjeita palkitsemisesta.

YHTIÖN OMISTUSRAKENNE JA OSAKKEET

Suomen valtio osti 3.11.2014 Fortum Heat and Gas Oy:n 31 prosenttia ja E.ON Ruhrgas International GmbH:n 20 prosentin omistusosuudet Gasumista, minkä johdosta valtion omistusosuus nousi 75 prosenttiin. Valtion omistuksessa olevista osakkeista 48,5 % osuuden omistaa Gasonia Oy ja Huoltovarmuuskeskus 26,5 %. Loput 25 % Gasumin osakkeista omistaa OAO Gazprom.

Yhtiön osakepääoma jakautuu A- ja K-sarjan osakkeisiin. A-sarjaan kuuluvia osakkeita on 53 000 000. K-sarjaan kuuluvia osakkeita on yksi. Suomen valtio omistaa K-osakkeen. Jokainen osake tuottaa yhtiökokouksessa äänestettäessä yhden äänen.

Yhtiön osingonjakopolitiikan mukaisena tavoitteena on jakaa osinkona 30–50 % emoyhtiön tuloksesta.

YHTIÖRAKENNE JA HALLINTO

Gasum-konsernin emoyhtiö on Gasum Oy, joka omistaa 100 % seuraavista Suomessa toimivista tytäryhtiöistä: Gasum Energiapalvelut Oy, Gasum Paikallislajaku Oy, Gasum Tekniikka Oy, Kaasupörssi Oy ja Helsingin Kaupunkikaasu Oy. Gasum Tekniikka Oy:öön on keskitetty koko konsernin kunnossapito-palvelut. Gasum Paikallislajaku Oy vastaa konsernin jakeluverkoston ylläpidosta ja kehittämisestä, Gasum Energiapalvelut Oy maakaasun jälleenmyynnistä, ratkaisumyynnistä ja lämpöpalveluista.

Lisäksi Gasum Oy omistaa 51 % norjalaisesta Skangass AS:stä, joka omistaa 100 % seuraavista tytäryhtiöistä: Skangass Terminal AB (Ruotsi), Skangass Oy (Suomi) sekä Skangass Terminal Gävle AB (Ruotsi).

Osakeyhtiölain mukaisesti konsernin hallinnosta ja toiminnasta vastaavat Gasum Oy:n yhtiökokous, hallitus ja toimitusjohtaja. Lisäksi yhtiökokous valitsee Gasumille hallintoneuvoston. Hallintoneuvoston tehtävänä on valvoa, että yhtiön asioita hoidetaan yhtiökokouksen ja hallintoneuvoston päätösten ja ohjeiden sekä terveiden liikeperiaatteiden mukaan. Hallintoneuvostossa päätetään Gasum Oy:tä koskevat merkittävät strategiset linjaukset. Hallintoneuvosto myös valitsee Gasum Oy:n hallituksen.

Hallitukseen kuuluvat puheenjohtaja ja hänen lisäksi enintään kuusi varsinaista jäsentä. Hallituksen tehtävänä on huolehtia yhtiön hallinnosta ja toiminnasta lain ja yhtiöjärjestyksen sekä hallintoneuvoston antamien ohjeiden mukaisesti, päättää mm. kiinteän omaisuuden luovuttamisesta ja kiinnittämisestä ja ottaa ja erottaa yhtiön ne ylimmät johtohenkilöt, joita hallintoneuvosto ei valitse.

Johanna Lamminen nimitettiin Gasum Oy:n hallituksen puheenjohtajaksi 20.3.2014, mihin asti hallituksen puheenjohtajana toimi Antero Jännes. Varapuheenjohtajana ja hallituksen jäsenenä toimi Christer Paltschik. Muita hallituksen jäseniä olivat Aleksei Novitsky, Ari Suomilammi ja Kristiina Vuori.

Gasum Oy:n varsinaisessa yhtiökokouksessa 2.4.2014 Gasumin hallintoneuvoston puheenjohtajaksi nimitettiin vuorineuvos Juha Rantanen ja varapuheenjohtajaksi Jarmo Väisänen. Hallintoneuvoston muina jäseninä jatkoivat Seppo Aho, Timo Karttinen, Rainer Link, Matthias Kohlenbach, Pavel Oderov ja Igor Lipskiy. Fortumin ja EON Ruhrgasin myytyä osakkeensa Suomen valtiolle ylimääräinen yhtiökokous myönsi 24.11. eron hallintoneuvoston jäsenyydestä Seppo Aholle, Timo Karttiselle, Rainer Linkille ja Matthias Kohlenbachille, joiden tilalle nimitettiin Pekka Hurtola ja Minna Pajumaa.

Kertomusvuoden aikana hallitus kokoontui 16 kertaa ja hallintoneuvosto 5 kertaa.

Johanna Lamminen aloitti Gasumin toimitusjohtajana 1.3.2014 hänen edeltäjänsä Antero Jänneksen jäätyä eläkkeelle. Konsernin operatiivista toimintaa ohjaa toimitusjohtajan apuna konsernin johtoryhmä. Johtoryhmän kokoonpanoa ja Gasum-konsernin organisaatiota muutettiin keväällä paremmin vastaamaan konsernin kasvutavoitteita.

Yhtiökokouksen valitsemana Gasum-konsernin tilintarkastajana on toiminut PricewaterhouseCoopers Oy (KHT-yhteisö), jossa vastuullisena tilintarkastajana oli KHT Pasi Karppinen.

RISKIT JA RISKIENHALLINTA

Gasum Oy:llä on pitkäaikainen toimitussopimus venäläisen Gazprom Exportin kanssa vuoteen 2027 asti. Sopimuksessa on määritetty mm. vuosittainen ostomäärä sekä vuosittainen minimiostomäärä (Take-or-Pay). Minimiiä alittavasti maksetaan ennakkomaksua, joka voidaan hyödyntää myöhemminä vuosina tilanteessa kun kaasun ostomäärä ylittää Take-or-Pay-ostorajan.

Kaasumarkkinoiden vuosittainen kokonaiskulutus Suomessa on viime vuosina ollut pienempi kuin Take-or-Pay-sopimuksen vuosittainen minimiostomäärä ja tämä seurauksena Gasumille on kertynyt 188,7 miljoonan euron (2013: 82,7 milj. euroa) ennakkomaksu kaasumäärästä, joiden fyysinen toimitus tapahtuu myöhemminä vuosina, kun Gasum ylittää hankintasopimuksen vuosittaisen ostomäärän.

Voimassa olevan hankintasopimuksen mukaisesti kaasun tulee olla kilpailukyinen Suomen markkinoilla ja Gasum neuvottelee parhaillaan Gazprom Exportin kanssa sopimusehtojen muuttamisesta kaasun hintakilpailukyyn parantamiseksi. Näiden neuvottelujen lopputuloksella on keskeinen merkitys yhtiön taloudellisen tuloksen ja aseman sekä rahoitustilanteen kehittymiselle.

Gasumin liiketoiminnan riskit liittyvät myös energiamarkkinoihin sekä polttoaineiden ja sähkön hintakehitykseen ja keskinäiseen kilpailukyyn. Sen lisäksi riskejä liittyy mm.

liiketoiminnan sääntelyyn, siirtojärjestelmän toimivuuteen, turvallisuuteen, ympäristövaikutuksiin ja maakaasun saatavuuteen. LNG-liiketoiminnan osalta riskinä on lisäksi LNG:n myynnin kehitys suhteessa logistiikkaan ja hankintaan liittyviin investointeihin.

Gasum on suojaunut polttoaineiden ja erityisesti öljyn hinnan vaihtelulta kehittämällä omaa myyntihinnoitteluaan vastaamaan maakaasun hankintasopimuksen hinnoittelua. Asiakkaille kiinteällä hintaindeksillä myytävän maakaasun myynnin kate suojataan vastaavilla johdannaisopimuksilla. Maakaasun kilpailukykyä heikentävät muutokset polttoaineiden verotuksessa, energiatuissa tai maakaasumarkkinoiden regulaatiossa saattavat aiheuttaa kielteisiä vaikutuksia yhtiön taloudelliseen asemaan tai mahdollisuuksiin toteuttaa maakaasumarkkinoiden kehittämiseen liittyviä tavoitteita.

Gasumin liiketoimintaan liittyviä rahoitusriskejä ovat markkinariski (sisältäen korkoriskin ja hintariskin), luottoriski ja maksuvalmiusriski. Konsernin rahoitusriskien hallinnasta vastaa vahvistetun Treasury-politiikan mukaisesti konsernin Treasury-yksikkö, joka raportoi konsernin rahoitustilanteesta ja riskiposition muutoksista kuukausittain emoyhtiön hallitukselle.

TULEVAISUUDEN NÄKYMÄT

Suomen taloudellinen kilpailukyky sekä koko yhteiskunnan hyvinvoinnin edistäminen edellyttää kohtuuhintaista energiaa, joka kuormittaa ympäristöä mahdollisimman vähän. Maakaasun hiilidioksidi- ja lähipäästöt ovat huomattavasti pienemmät kuin muilla fossiilisilla polttoaineilla. Päästöjä vähentää edelleen maakaasulla saavutettava korkea hyötysuhde sähkön ja lämmön yhteistuotannossa. Muun muassa näistä syistä on erityisen positiivista, että Suomen valtio on suhtautunut myönteisesti kaasun aseman parantamiseen tulevaisuudessa.

Nesteytetty maakaasu LNG on kilpailukykyinen ja puhdas vaihtoehto verkoston ulkopuoliselle teollisuudelle sekä maa- ja meriliikenteelle. LNG:n avulla voidaan saavuttaa merkittäviä päästövähennyksiä ja varmistaa samalla suomalaisen vientiteollisuuden kilpailukyyn säilyminen. LNG-jakeluverkoston investoinnit mahdollistavat markkinoiden kasvamisen verkoston ulkopuoliselle teollisuuden, merenkulun sekä liikenteen käyttöön.

Gasum aikoo myös panostaa voimakkaasti biokaasun tuotantoon ja kehittyä alan pioneeriksi Pohjoismaiden markkinoilla. Tulevaisuudessa kehittyvää kaasujärjestelmää on mahdollista hyödyntää myös uusiutuvan energian kaasuvälikäyttöön.

TUNNUSLUVUT

	2014	2013
Liikevoitto - %	0,5 %	3,5 %
Omavaraisuusaste	28,4 %	51,8 %
Oman pääoman tuotto (ROE)	-1,1 %	8,9 %

Konsernituloslaskelma

1 000 €	1.1.-31.12.2014	1.1.-30.9.2013
Liikevaihto	1 079 042	1 149 702
Liiketoiminnan muut tuotot	19 108	967
Materiaalit ja palvelut	-953 662	-1 040 366
Henkilöstökulut	-28 318	-19 776
Poistot ja arvonalentumiset	-48 704	-27 404
Liiketoiminnan muut kulut	-62 361	-22 578
Liikevoitto	5 105	40 545
Rahoitustuotot	841	337
Rahoituskulut	-11 042	-6 309
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-10 201	-5 972
Osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen sijoitusten voitosta/tappiosta	-157	-40
Voitto ennen veroja	-5 253	34 533
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verot	-4 767	-5 883
Laskennallisten verojen muutos	5 251	9 419
Tilikauden voitto	-4 770	38 068
Tilikauden voiton jakautuminen:		
Emoyhtiön omistajille	-1 558	38 068
Määräysvallattomille omistajille	-3 211	0
LAAJA KONSERNITULOSLASKELMA		
Tilikauden voitto	-4 770	38 068
Muut laajan tuloksen erät:		
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteiseksi		
Eläkeveloitteiden uudelleenmäärittäminen	-1 898	-470
Tilikauden laaja tulos yhteensä	-6 668	37 598
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:		
Emoyhtiön omistajille	-3 456	37 598
Määräysvallattomille omistajille	-3 211	0

Konsernitase

1 000 €	30.12.2014	31.12.2013
VARAT		
Pitkäaikaiset varat		
Aineettomat hyödykkeet	218 915	10 467
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	933 375	580 219
Myytävissä olevat sijoitukset	72	76
Pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltävät sijoitukset	6 241	2 289
Laskennalliset verosaamiset	6 530	0
Johdannaisinstrumentit	3 125	0
Muut pitkäaikaiset saamiset	10 520	2 299
Pitkäaikaiset varat yhteensä	1 178 779	595 351
Lyhytaikaiset varat		
Vaihto-omaisuus	206 305	89 258
Myyntisaamiset ja muut saamiset	145 680	129 347
Myytävissä olevat sijoitukset	3	991
Johdannaisinstrumentit	7 890	0
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset	0	3 340
Rahavarat	82 446	4 485
Lyhytaikaiset varat yhteensä	442 324	227 421
Varat yhteensä	1 621 103	822 772

Konsernitase

1 000 €	31.12.2014	31.12.2013
OMA PÄÄOMA JA VELAT		
Osakepääoma	178 279	178 279
Kertyneet voittovarot	227 994	209 738
Tilikauden voitto (tappio)	-1 558	38 068
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä	404 714	426 085
Määräysvallattomien omistajien osuus	55 581	0
Oma pääoma yhteensä	460 295	426 085
Velat		
Pitkäaikaiset velat		
Lainat	304 703	92 953
Muut pitkäaikaiset velat	322 696	11 666
Eläkevelvoitteet	8 465	6 576
Laskennalliset verovelat	62 952	51 288
Varaukset	2 793	0
Johdannaisinstrumentit	10 353	4 457
Pitkäaikaiset velat yhteensä	711 961	166 940
Lyhytaikaiset velat		
Lainat	114 441	71 448
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat	313 656	156 557
Johdannaisinstrumentit	19 150	1 742
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat	1 599	0
Lyhytaikaiset velat yhteensä	448 847	229 748
Velat yhteensä	1 160 808	396 687
Oma pääoma ja velat yhteensä	1 621 103	822 772

Konsernin rahavirtalaskelma

1 000 €	1.1.-31.12.2014	1.1.-31.12.2013
Liiketoiminnan rahavirrat		
Voitto ennen veroja	-5 253	34 533
Oikaisut		
Poistot ja arvonalentumiset	48 704	27 404
Rahoituskulu -netto	10 201	5 972
Johdannaisten realisoitumattomat arvostusvoitot ja tappiot	13 829	3 277
Muut erät, joihin ei liity maksua	1 683	611
Käyttöpääoman muutos	-6 103	28 131
Rahavirta liiketoiminnasta ennen rahoituseriä ja veroja	63 061	99 928
Maksetut korot ja maksut liiketoiminnan rahoituskuluista	-10 001	-4 358
Saadut korot liiketoiminnasta	330	213
Maksetut verot	-4 197	-7 021
Rahoituserien ja verojen rahavirta	-13 868	-11 166
Liiketoiminnan nettorahavirta	49 193	88 762
Investointien rahavirrat		
Investoinnit aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	-49 792	-21 563
Investoinnit yhteisyrityksiin ja myytävissä oleviin sijoituksiin	-4 145	-221
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntitulot	114	611
Lainasaamisten takaisinmaksut	0	408
Tytäryritysten myynnit vähennettynä myyntihetken rahavaroilla	2 169	0
Tytäryritysten hankinnat vähennettynä hankituilla rahavaroilla	-139 477	0
Investointien nettorahavirta	-191 131	-20 765
Rahoituksen rahavirrat		
Pitkäaikaisten lainojen nostot	309 000	0
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-124 854	-47 699
Lyhytaikaisten lainojen nostot	213 300	14 342
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-152 847	-231
Maksetut osingot	-17 914	-40 015
Lyhytaikaisten lainasaamisten lisäys	0	-482
Pitkäaikaisten saamisten muutos	-7 774	-1 298
Rahoituksen nettorahavirta	218 911	-75 383
Rahavarojen muutos		
	76 973	-7 384
Rahavarat tilikauden alussa (31.12.)	5 476	12 860
Rahavarat tilikauden lopussa	82 449	5 476

Tunnuslukujen laskentakaavat

$$\text{Omavaraisuusaste} = \frac{\text{Oma pääoma yhteensä}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}}$$

$$\text{Oman pääoman tuotto} = \frac{\text{Tilikauden voitto}}{\text{Oma pääoma yhteensä (keskimäärin tilikauden aikana)}}$$

$$\text{Liikevoittoprosentti} = \frac{\text{Liikevoitto}}{\text{Liikevaihto}}$$

GASUM-KONSERNI

Miestentie 1, PL 21

02151 Espoo

puh. 020 44 71

www.gasum.fi